

AĞIR HİZMET ARAÇLARINDAN ÇIKAN EMİSYONLAR (EURO VI) BAKIMINDAN VE ARAÇ TAMİR VE BAKIM BİLGİLERİNE ERİŞİM KONUSUNDA MOTORLU ARAÇLARIN TİP ONAYI İLE İLGİLİ UYGULAMA USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: SGM-2013/5)⁽¹⁾

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 3/8/2011 tarihli ve 28014 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayına İlişkin Yönetmelik ((AT) 595/2009)’in uygulanmasını teminen, söz konusu Yönetmelik kapsamındaki araçların; yeni emisyon sınırları ve araç tamir ve bakım bilgileri bakımından AT tip onayı için idari hükümleri, üretimin uygunluğu ve kullanım sırasındaki uygunluğu için hükümleri, araç üzerinde teşhis (OBD) ve tamir ve bakım bilgilerine erişim hususları ve emisyonların kontrolü ile ilgili özel teknik şartları ve ayrı teknik ünite olarak değiştirilebilir kirlilik kontrol cihazlarının tip onayı şartlarının uygulama usul ve esaslarını belirler.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ;

a) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 29 uncu maddesine, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesine ve 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesine dayanılarak,

b) (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (Değişik:RG-14/8/2014-29088)

(1) Bu Tebliğin amaçları bakımından 28/6/2009 tarihli ve 27272 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onayı Yönetmeliği (2007/46/AT)’nde ve 3/8/2011 tarihli ve 28014 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayına İlişkin Yönetmelik ((AT) 595/2009)’te yer alan tanımlara ek olarak aşağıdaki tanımlar geçerlidir;

a) (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

b) Araç üzerinde teşhis (OBD) sistemi: Herhangi bir araç veya motor üzerindeki; motor sisteminin emisyon performansını etkileyen arızaları tespit edebilecek, bir uyarı sistemi vasıtasıyla arızaların oluşumunu haber verebilecek, bilgisayar hafızasında kayıtlı bilgiler ve bu bilgilerin araç dışına iletilmesi vasıtasıyla arıza görülmesi muhtemel alanları tespit edebilecek kapasiteye sahip bir sistemi,

c) Arıza: OBD sistemi dahil herhangi bir motor sisteminde, motor sistemi tarafından yayılan düzenlemeye tabi kirleticilerin herhangi birinde bir artışa veya OBD sisteminin verimliliğinde bir azalmaya neden olması makul bir arıza veya bozulmayı,

ç) Arıza göstergesi (MI): Uyarı sisteminin bir parçası olan ve arıza durumunda aracın sürücüsünü açık bir şekilde bilgilendiren bir göstergeyi,

d) (AT) 595/2009 Yönetmeliği: 3/8/2011 tarihli ve 28014 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayına İlişkin Yönetmeliği,

e) Ateşleme çevrimi sayacı: Herhangi bir aracın motor çalıştırma sayısını gösteren sayacı,

f) Azami net güç: Tam yükteki motorda ölçülen net gücün maksimum değerini,

g) Çalışma sekansı: Motorun çalıştırılmasından, çalıştığı süreden, durdurulmasından ve belirli bir OBD izlemenin sonuna kadar çalıştığı ve var olduğu takdirde arızanın tespit edileceği bir sonraki çalışmaya kadar geçen zamandan meydana gelen bir diziye,

ğ) Dizel modu: Motorun herhangi bir çalışma koşulu için hiçbir gaz yakıt kullanmadığı, eş zamanlı iki yakıtlı bir motorun normal çalışma modunu,

h) ECU: Motor sistemi elektronik kontrol ünitesini,

ı) Egzoz çıkış sonrası iyileştirme sistemi: Herhangi bir katalizör (oksidasyon, üç yollu veya diğer), partikül filtresi, NOx giderme sistemi, birleşik NOx giderme partikül filtresi veya motorun egzoz tarafına yerleştirilmiş olan tüm diğer emisyon azaltıcı cihazlarını,

i) Emisyon eşiği izleme: OBD eşiği limitlerinin (OTLs) aşılmasına neden olan ve aşağıdakilerin birinden veya her ikisinden meydana gelen bir arızanın izlenmesini,

1) Emisyonlar ilgili deney çevriminin spesifik emisyonları ile doğrudan ilişkilendirecek bir model ve egzoz borusu emisyonları sensörü/sensörleri vasıtasıyla doğrudan emisyon ölçümü;

2) Bilgisayar girdi ve çıktı bilgilerinin, deney çevrimi spesifik emisyonlarıyla ilişkilendirilmesi vasıtasıyla emisyon artışı göstergesi;

j) Emisyonla ilgili olan bakım: Aracın veya motorun normal kullanım sırasındaki çalışması esnasındaki emisyonlarını önemli şekilde etkileyen veya emisyon bozulmasını etkileyebilme ihtimali olan bakımı,

k) Emisyonla ilgili olmayan bakım: Bakım yapılır yapılmaz aracın veya motorun normal kullanım sırasındaki çalışması esnasındaki emisyonlarını önemli şekilde etkilemeyen ve emisyon bozulması üzerinde kalıcı bir etkiye sahip olmayan bakımı,

l) Emisyonlara **(Mülga ibare:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾** ilişkin araç tipi: Ek I ilave 4'te belirtilen temel motor ve araç özellikleri bakımından farklılık göstermeyen bir araç grubunu,

m) Eş zamanlı iki yakıt modu: Bazı çalışma koşullarında motorun aynı anda hem dizel yakıt hem de gaz yakıt kullandığı, iki yakıtlı motorun normal çalışma modunu,

n) Eş zamanlı iki yakıtlı (dual fuel) motor: Aynı anda dizel yakıtla ve bir gaz yakıtla çalışacak şekilde tasarlanmış, her iki yakıtın dozajının ayrı ayrı yapıldığı ve çalışma şekline bağlı olarak yakıtlardan birinin tüketilen miktarının diğerine kıyasla değişebildiği bir motor sistemini,

o) Eş zamanlı iki yakıtlı motorlu araç: Eş zamanlı iki yakıtlı bir motorla çalışan ve motorun kullandığı yakıtları araç üzerindeki ayrı depolama sistemlerinden sağlayan bir motorlu aracı,

ö) Gaz enerji oranı (GER): Yakıtların enerji içeriğinin alt ısı değer olarak tanımlandığı ve bir eş zamanlı iki yakıtlı motor için, gaz yakıtın enerji içeriğinin her iki yakıtın (dizel ve gazlı) enerji içeriğine bölünmesinin yüzde olarak ifade edilmiş halini,

p) Genel payda: Genel koşulları dikkate alan, bir aracın çalışma sayısını gösteren sayacı,

r) Hizmet birikim programı: Motor iyileştirme sistemi ailesine ilişkin bozulma faktörlerinin tespitine yönelik yaşlandırma çevrimi ve hizmet birikim süresini,

s) İzleme grubu: Herhangi bir OBD motor ailesinin kullanım esnasındaki performansının değerlendirilmesiyle ilgili olarak, emisyon kontrol sisteminin doğru çalışmasını belirlemede kullanılan bir dizi OBD izleme grubunu,

ş) Kritik emisyonla ilgili aksamlar: Özellikle emisyon kontrolü için tasarlanan "tüm egzoz çıkış sonrası iyileştirme sistemi, ECU ve ilişkili sensörleri ve aktüatörleri ve tüm ilgili filtreler, soğutucular, kontrol subapları ve boruları dahil egzoz gazı yeniden çevrim (EGR) sistemi" aksamlarını,

t) Kritik emisyonla ilgili bakım: Kritik emisyonla ilgili aksamlar üzerinde gerçekleştirilecek bakımı,

u) Kullanım sırasındaki performans oranı: Bir izlemenin veya izleme grubunun arıza tespit etmesi gereken koşulların bulunduğu durum sayısının, ilgili izleme veya izleme grupları açısından önem taşıyan sürüş çevrimleri sayısına oranını,

ü) Mantık hatası: Ölçülen tüm sinyallerin ve aksam çıktı verilerinin her birinin ilgili sensör veya aksamın normal çalışmasıyla ilişkili aralıkta bulunduğu ve sensörlerin veya aksamların hiçbirinin bireysel olarak herhangi bir arıza göstermediği durumlar dahil olmak üzere, herhangi bir sensörden veya aksamdan gelen sinyalin kontrol sistemi dahilindeki diğer sensörlerden veya aksamlardan gelen sinyallerle birlikte değerlendirildiğinde, beklendiğinden farklı olduğu herhangi bir arızayı,

v) Motor ailesi: Ek I'in 6 ncı maddesinde tanımlandığı şekilde tasarlanmaları nedeniyle benzer egzoz emisyon özelliklerine sahip olan (ailenin tüm üyeleri yürürlükteki emisyon sınır değerlerine uymalıdır), imalatçıların motor gruplandırmasını,

y) Motorun çalıştırılması: Motorun devri, normal sıcak rölanti devrinin 150 d-1 altına ulaştığında tamamlanmakta olup; kontağın açılması, marşa basılması ve ateşlemenin başlamasından ibaret işlemi,

z) Motor iyileştirme sistemi ailesi: Herhangi bir imalatçının motor ailesi tanımına uyan ancak benzer bir egzoz sonrası iyileştirme sisteminin kullanıldığı motorlar bazında detaylı olarak gruplandırılan motor grubunu,

aa) Motor sistemi: Motor, emisyon kontrol sistemi ve motor sistemi elektronik kontrol ünitesi veya elektronik kontrol üniteleri (ECU) ile tüm diğer güç aktarma organları veya araç kontrol ünitesi arasındaki emisyon kontrol sistemi ve iletişim ara yüzünü (donanım ve mesajlar),

bb) Motor tipi: Ek I ilave 4'te belirtilen temel motor özellikleri bakımından farklılık göstermeyen bir motor kategorisini,

cc) Müşteri adaptasyonu: Müşterinin belirli bir isteği üzerine ve onaya tabi olarak herhangi bir araç, sistem, aksam veya ayrı bir teknik ünite üzerinde yapılan herhangi bir değişikliği,

çç) Nakledilen sistem: 2007/46/AT Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ee) bendinde tanımlandığı şekilde eski bir araç tipinden yeni bir araç tipine nakledilen herhangi bir sistemi,

dd) Net güç: Ek XIV uyarınca yardımcı tertibat ile birlikte verilen, motor devrine karşılık gelen ve referans ortam şartlarında belirlenen, bir deney tezgahı üzerinde krank milinin veya eşdeğer milin ucunda elde edilen gücü,

ee) NOx giderme sistemi: Seçici katalitik azaltma sistemi (SCR), NOx soğurucu, pasif veya aktif fakir NOx katalizörü veya azot oksit (NOx) emisyonlarını azaltmak üzere tasarlanan tüm diğer egzoz çıkış sonrası iyileştirme sistemlerini,

ff) OBD motor ailesi: Herhangi bir imalatçının emisyon ile ilgili arızaları izlemeye ve teşhis etmeye yönelik ortak yöntemler kullanan motor sistemlerini,

gg) Ortalama gaz oranı: Bir sürüş çevrimi boyunca hesaplanan ortalama gaz enerji oranını,

ğğ) Performans izleme: İşlevsellik kontrollerinden ve doğrudan emisyon eşikleri ile bağlantılı olmayan parametrelerin izlenmesinden oluşan, uygun aralıkta çalıştıklarını doğrulamak üzere aksamlar veya sistemler üzerinde gerçekleştirilen arıza izleme işlemi,

hh) Servis modu: Eş zamanlı iki yakıtlı motorun, tamir ya da eş zamanlı iki yakıt modunda çalışması mümkün değilken aracın trafikten alınması amacıyla devreye sokulan özel modunu,

ıı) Sürekli rejenerasyon: Sürekli olarak veya Dünya Çapında Uyumlaştırılmış Geçiş Süreci Sürüş Çevrimi (WHTC) sıcak çalıştırma deneyi başına en azından bir kez meydana gelen, herhangi bir egzoz sonrası iyileştirme sisteminin rejenerasyon sürecini,

ii) Sürüş çevrimi: Motorun çalıştırılmasından, motorun çalıştığı süreden, motorun durdurulmasından ve bir sonraki çalışmaya dek geçen zamandan meydana gelen bir diziye,

jj) Tarama aracı: Bu Tebliğ şartları uyarınca OBD sistemiyle standart hale getirilmiş araç dışı iletişim için kullanılan harici bir deney ekipmanını,

kk) Taşınabilir emisyon ölçüm sistemi (PEMS): Ek II ilave 2'de belirtilen şartları karşılayan taşınabilir bir emisyon ölçüm sistemini,

ll) Temel Emisyon Stratejisi (BES): Herhangi bir Yardımcı Emisyon Stratejisi (AES) aktif hale getirilmedikçe motorun devir ve yüklü çalıştırma aralığı boyunca aktif olan herhangi bir emisyon stratejisini,

mm) Teşhis sorun kodu (DTC): Herhangi bir arızayı tanımlayan veya sınıflandıran sayısal veya alfa nümerik bir tanımlayıcıyı,

nn) Tip 1A eş zamanlı iki yakıtlı motor: WHTC deney çevriminin sıcak bölümünde % 90'ın altına düşmeyen bir ortalama gaz oranıyla çalışan ($GER_{WHTC} \geq \%90$), özellikle dizel yakıtı kullanarak rölantide çalışmayan ve dizel modu olmayan eş zamanlı iki yakıtlı motoru,

oo) Tip 1B eş zamanlı iki yakıtlı motor: WHTC deney çevriminin sıcak bölümünde % 90'ın altına düşmeyen bir ortalama gaz oranıyla çalışan ($GER_{WHTC} \geq \%90$), eş zamanlı iki yakıt modunda özellikle dizel yakıtı kullanarak rölantide çalışmayan ve bir dizel modu olan eş zamanlı iki yakıtlı motoru,

öö) Tip 2A eş zamanlı iki yakıtlı motor: WHTC deney çevriminin sıcak bölümünde % 10 ila % 90 arasındaki bir ortalama gaz oranıyla çalışan ($\%10 < GER_{WHTC} < \%90$), ve dizel modu olmayan ya da

WHTC deney çevriminin sıcak bölümünde % 90'ın altına düşmeyen bir ortalama gaz oranıyla çalışan ($GER_{WHTC} \geq \%90$), ama özellikle dizel yakıtı kullanarak rölantide çalışan ve bir dizel modu olmayan eş zamanlı iki yakıtlı motoru,

pp) Tip 2B eş zamanlı iki yakıtlı motor: WHTC deney çevriminin sıcak bölümünde % 10 ila % 90 arasındaki bir ortalama gaz oranıyla çalışan ($\%10 < GER_{WHTC} < \%90$) ve bir dizel modu olan ya da WHTC deney çevriminin sıcak bölümünde % 90'ın altına düşmeyen bir ortalama gaz oranıyla çalışan ($GER_{WHTC} \geq \%90$), ama eş zamanlı iki yakıtlı modda özellikle dizel yakıtı kullanarak rölantide çalışabilen ve bir dizel modu olan eş zamanlı iki yakıtlı motoru,

rr) Tip 3B eş zamanlı iki yakıtlı motor: WHTC deney çevriminin sıcak bölümünde % 10'u aşmayan bir ortalama gaz oranıyla çalışan ($GER_{WHTC} \leq \%10$) ve bir dizel modu olan eş zamanlı iki yakıtlı motoru,

ss) Toplam işlevsel arıza izleme: Herhangi bir sistemin yapması istenilen işlevin tamamen kaybına neden olacak arızayı tespit amacıyla izlemeyi,

şş) Yardımcı Emisyon Stratejisi (AES): Belirli bir amaca yönelik olarak ve belirli bir dizi ortam ve/veya çalışma koşuluna cevaben aktif hale gelen ve bir temel emisyon stratejisinin yerini alan veya bu stratejiye değişiklik getiren ve sadece bu koşullar varlığını sürdürdüğünde çalışır durumda kalan bir emisyon stratejisini,

tt) Yaşlanma çevrimi: Hizmet birikimi süresince yürütülecek olan araç veya motor operasyonunu (devir, yük, güç),

uu) Yeterli nitelikte bozulmuş aksam veya sistem (QDC): Hızlı yaşlandırma ile veya kontrollü bir şekilde manipüle edilerek kasıtlı olarak bozulmuş ve BM/AEK 49 Regülasyonunun Ek 9B'sinde belirtilen hükümler uyarınca motor sisteminin OBD performansının sergilenmesi esnasında kullanıma yönelik olarak Onay Kuruluşunca kabul edilmiş olan bir aksam veya sistemi,

üü) Wall-flow tipi dizel partikül filtresi (DPF): Tüm egzoz gazının, katı maddeleri ayrıştıran bir duvardan geçmesini sağlayan bir dizel partikül filtresini,

vv) Wobbe endeksi (alt W_1 veya üst W_u): Birim hacim başına gazın ısı değerinin, aynı referans koşullardaki görece yoğunluğunun kareköküne oranını ($W = H_{gaz} / \sqrt{\rho_{gaz} / \rho_{hava}}$ veya $W = H_{gaz} \times \sqrt{\rho_{hava} / \rho_{gaz}}$),

yy) λ -kayma faktörü ($S\lambda$): Motor, 49 sayılı BM/AEK Regülasyonunun Ek 4'ünün İlave 5'inin A.5.5.1 Kısımında belirtilen şekilde saf metandan farklı bir gaz bileşimi ile çalıştırılıyorsa, aşırı hava oranının λ değişimi konusunda motor yönetim sisteminin gerekli esnekliğini açıklayan bir ifadeyi,

zz) 2007/46/AT Yönetmeliği: 28/6/2009 tarihli ve 27272 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onayı Yönetmeliğini,

aaa) 2005/55/AT Yönetmeliği: 24/10/2007 tarihli ve 26680 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ağır Hizmet Araçları ve Motorlarının Emisyonları (Euro IV ve Euro V) ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliğini,

bbb) (Ek:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ Partikül madde sayısı (PM sayısı): 49 sayılı BM/AEK Regülasyonunun Ek 4'ünde belirtilen seyreltme, örnekleme ve ölçme yöntemleri uyarınca miktarı belirlenen egzozdan yayılan katı parçacıkların toplam sayısını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tip Onayı Uygulamaları, Bilgilere Erişim ve Ücretler, Nakledilen Sistemler, Müşteri Adaptasyonları

Araç OBD ve araç tamir ve bakım bilgilerine erişim

MADDE 4 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

Çok aşamalı tip onayı

MADDE 5 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

Müşteri adaptasyonları

MADDE 6 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

Küçük ölçekli imalatçılar

MADDE 7 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

Nakledilen sistemler

MADDE 8 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

Araç tamir ve bakım bilgilerine erişim ücretleri

MADDE 9 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾.

Araç OBD ve araç tamir ve bakım bilgilerine erişime ilişkin yükümlülüklerle uyuma

MADDE 10 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

Araç Bilgilerine Erişim Alt Komitesi

MADDE 11 – (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

Tip onayı şartları

MADDE 12 – (1) (Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ Ayrı bir teknik ünite olarak bir motor sisteminin ya da motor ailesinin AB tip onayının, onaylı bir motor sistemine sahip bir aracın emisyonlara ilişkin AB tip onayının ya da bir aracın emisyonlara ilişkin AB tip onayının alınması için imalatçı, Ek I hükümleri uyarınca araçların veya motor sistemlerinin ya da motor ailelerinin deneylere tabi tutulduğunu ve 13 üncü ile 23 üncü maddede ve Ek III ila VIII'de, Ek X'da, Ek XIII'te ve Ek XIV'te belirtilen referans yakıtların özelliklerine uyulmasını da sağlar. İmalatçı, ayrıca Ek IX'da belirtilen referans yakıt özellikleri ile uyumu sağlar. Eş zamanlı iki yakıtlı motorlar ve araçlar söz konusu olduğunda, imalatçı ek olarak, Ek XVIII'de belirtilen şartlara da uymak zorundadır. Emisyonlar ile ilgili olarak onaylı bir motor sistemine sahip olan herhangi bir aracın AB tip onayı ya da emisyonlar ile ilgili olarak herhangi bir aracın AB tip onayı alması amacıyla imalatçı, aynı zamanda 2017/2400 sayılı AB Regülasyonunun Ek II'sinin 6 ncı maddesinde belirtilen gerekliliklerin ilgili araç grubu için sağlanmış olduğunu da kanıtlar. Ancak, belirtilen gereklilik imalatçının ilgili tipteki yeni araçları Türkiye'de tescil edilmeyeceğini, piyasaya sürülmeyeceğini ya da hizmete sokulmayacağını belirttiği durumda geçerli değildir.

(2) (Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ Emisyonlar ile ilgili olarak onaylı bir motor sistemine sahip herhangi bir aracın AB tip onayını ya da emisyonlar ile ilgili olarak herhangi bir aracın AB tip onayını alabilmek amacıyla imalatçı, Ek I'in 4 üncü maddesinde belirtilen montaj gerekliliklerine ve eş zamanlı iki yakıtlı araçlar söz konusu olduğu durumda Ek XVIII'in 6 ncı maddesinde belirtilen ilâve montaj gerekliliklerine uygunluğu sağlar.

(3) (Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ Bu Tebliğ kapsamında tip onayı verilmiş olan, referans kütlesi 2380 kg'dan fazla ancak 2610 kg'dan az olan herhangi bir aracın emisyonlarına ilişkin olarak AB tip onayının kapsam genişletmesi için imalatçı, Ek VIII'in 5 inci maddesinde belirtilen şartları karşılamak zorundadır.

(4) (Değişik:RG-14/8/2014-29088) Ek X'un 2.4.1 maddesinde ve Ek XIII'ün 2.1 maddesinde belirtilen alternatif onaya yönelik hükümler, ayrı bir teknik ünite olarak herhangi bir motor sisteminin veya motor ailesinin AT tip onayı için geçerli değildir. Bu hükümler eş zamanlı iki yakıtlı motorlar ve araçlar için de geçerli değildir.

(5) (Değişik:RG-14/8/2014-29088) Gaz ve partikül halindeki kirleticilerin emisyonunu etkileyen tüm motor sistemleri ve tasarım unsurları, normal kullanım esnasında motorun (AT) 595/2009 Yönetmeliğinin ve bu Tebliğin hükümlerine uygun olmasını sağlayacak şekilde tasarlanır, imal edilir, toplanır ve monte edilir. İmalatçı ayrıca, bu Tebliğin 23 üncü maddesinde ve Ek VI'sında belirtilen çevrim dışı şartlara da uygunluğunu sağlamak zorundadır. Eş zamanlı iki yakıtlı motorlar ve araçlar için Ek XVIII'in hükümleri de geçerlidir.

(6) (Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ Evrensel yakıt aralığı tip onayı, kısıtlı bir yakıt aralığı tip onayı ya da yakıtı özel tip onayının alınması amacıyla ayrı bir teknik ünite olarak herhangi bir motor sisteminin ya da motor ailesinin AB tip onayının ya da bir aracın emisyonlarına ilişkin olarak AB tip onayının alınması için imalatçı, Ek I'in 1 inci maddesinde belirtilen şartlara uygunluğu sağlar.

(7) Benzin veya E85 ile çalışan motorlar söz konusu olduğunda AT tip onayının alınması için, imalatçı, Ek I'in madde 4.3'ünde belirtilen benzin ve E85'le çalışan araçların yakıt tanklarının ağızına ilişkin özel şartlara uygunluğunu sağlamak zorundadır.

(8) AT tip onayının alınması için, imalatçı, Ek X'un madde 2.1'inde belirtilen elektronik sistem güvenliğine ilişkin özel şartlara uygunluğunu sağlamak zorundadır.

(9) İmalatçı, egzoz borusu emisyonlarının etkin bir şekilde kısıtlanmasını sağlamak üzere bu Tebliğ uyarınca, aracın normal ömrü süresince ve normal kullanım koşulları kapsamında teknik

önlemleri alır. Bu önlemler, emisyon kontrol sistemi dahilinde kullanılan boruların, mafsalların ve bağlantıların orijinal tasarım amacına uygun şekilde yapılmasının sağlanmasını içerir.

(10) İmalatçı, emisyon deney sonuçlarının bu Tebliğde belirtilen deney koşulları kapsamında yürürlükteki sınır değere uygun olmasını sağlar.

(11) İmalatçı, herhangi bir motor ailesinin veya motor iyileştirme sistemi ailesinin gaz halindeki ve partikül emisyonlarının, (AT) 595/2009 Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen normal faydalı ömrü süresi boyunca aynı Yönetmeliğin Ek I'inde belirtilen emisyon sınırlarına uygun olduğunu göstermede kullanılacak olan bozulma faktörlerini tespit eder. Herhangi bir motor sisteminin veya motor iyileştirme sistem ailesinin normal faydalı ömür süresi boyunca uygunluğunun gösterilmesi prosedürleri, bu Tebliğin Ek VII'sinde belirtilmektedir.

(12) Ek IV'te belirtilen deneye tabi pozitif ateşlemeli motorlar için, normal motor rölati devrinde egzoz gazlarının izin verilen azami karbon monoksit muhtevası, araç imalatçısı tarafından beyan edilen miktardır. Ancak, azami karbon monoksit muhtevası hacimce % 0,3'ü aşmamalıdır. Yüksek rölati devrinde, egzoz gazlarının hacim bazında karbon monoksit muhtevası, motor devri en az 2000 d-1 (d/d) ve Lambda değeri $1 \pm 0,03$ iken veya imalatçının şartnamesindeki maddelere uygun olması durumunda % 0,2'yi aşmamalıdır.

(13) Kapalı karter halinde, imalatçılar Ek V'te belirtilen deney için motorun havalandırma sisteminin herhangi bir karter gazının atmosfere salınımına izin vermemesini sağlar. Açık tipte bir karter söz konusu ise, emisyonlar Ek V'te belirtilen hükümlere uyularak ölçülür ve egzoz emisyonlarına eklenir.

(14) İmalatçılar tip onayı başvurusunda bulunurken, NOx giderme sisteminin AB veya Türkiye sınırlarında devamlı olarak var olan tüm koşullar altında, özellikle de düşük ortam sıcaklıklarında emisyon kontrol fonksiyonunu muhafaza ettiğini gösteren bilgileri onay kuruluşuna sunar. Ayrıca imalatçılar, onay kuruluşuna, düşük ortam sıcaklıklarında işlev göstermesi dahil olmak üzere herhangi bir EGR sisteminin çalışma stratejisine ilişkin bilgi sağlar. Bu bilgi ayrıca, sistemi düşük ortam sıcaklıkları altında çalıştırmanın emisyonlar üzerindeki tüm etkilerine ilişkin bir açıklama da içerir.

Araç üzeri teşhis

MADDE 13 – (1) İmalatçılar, bütün motor sistemlerinde ve araçlarında bir OBD sistemi bulunmasını sağlamak zorundadır.

(2) OBD sistemi, aracın tüm ömrü boyunca Ek X'da belirtilen bozulma veya arıza tiplerinin belirlenmesine, kaydedilmesine ve iletilmesine imkan vermek üzere söz konusu Ek uyarınca tasarımlanır, imal edilir ve araca monte edilir.

(3) İmalatçı, OBD sisteminin, Ek X'da belirtilen normal kullanım koşulları dahil AB veya Türkiye dahilinde rastlanan normal ve makul derecede öngörülebilir sürüş koşullarında, OBD kullanım sırasındaki performans şartları da dahil olmak üzere Ek X'da belirtilen şartlara uygun olmasını sağlamak zorundadır.

(4) Yeterli nitelikteki kusurlu bir aksam ile deney yapıldığında, OBD sistemi arıza göstergesi Ek X'a uygun şekilde devreye girmelidir. OBD sistemi arıza göstergesi, Ek X'da belirtilen OBD eşik sınırlarının altındaki emisyon seviyelerinde de devreye girebilir.

(5) İmalatçı, Ek X'da belirtilen bir OBD motor ailesinin kullanım sırasındaki performansına ilişkin hükümlere uygunluğunu sağlamak zorundadır.

(6) OBD kullanım sırasındaki performansla ilişkili veriler, Ek X'un hükümlerine uygun şekilde OBD sistemi tarafından, standart OBD iletişim protokolü aracılığıyla herhangi bir şifreleme yapılmaksızın kaydedilir ve kullanıma sunulur.

(7) (AT) 595/2009 Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen tarihlerden sonraki 1 yıl içerisinde imalatçının kendi tercihinin tabi olmak üzere, OBD sistemleri Ek X'da belirtilen ve bu fıkra atıfta bulunan alternatif hükümlere uygun olabilir.

(8)(Değişik:RG-14/8/2014-29088) Yeni araç veya motor tiplerine ilişkin olarak 1/1/2016 tarihine kadar, ve Türkiye dahilinde satılan, tescil edilen veya hizmete giren mevcut tip onaylı tüm yeni araçlar için 1/1/2017 tarihine kadar imalatçı, kendi tercihinin bağlı olarak Ek X'un 2.3.3.3 maddesinde belirtilen DPF'nin izlemesine ilişkin alternatif hükümleri kullanabilir.

Ayrı teknik ünite olarak herhangi bir motor sisteminin veya motor ailesinin emisyonlara ilişkin AB tip onayı başvurusu (Değişik başlık:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

MADDE 14 – (1) İmalatçı, ayrı bir teknik ünite olarak herhangi bir motor sisteminin veya motor ailesinin AT tip onayı başvurusunu onay kuruluşuna yapar.

(2) Birinci fıkrada atıfta bulunulan başvuru Ek I ilave 4'te belirtilen bilgi dokümanı örneğine uygun olarak hazırlanır. Buna ilişkin olarak aynı ilavenin 1. bölümü geçerlidir.

(3) **(Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾** Başvuru ile birlikte, imalatçı emisyonları etkileyen her türlü tasarım unsurunu tam olarak açıklayan belge paketini, motor sistemiyle ilgili emisyon kontrol stratejisini, emisyonları ilgilendiren çıktı değişkenlerini kontrol eden motor sistemini, söz konusu kontrolün doğrudan ya da dolaylı olup olmadığını ve kurcalamayı engelleyici tedbirleri temin eder, Ek XIII'ün 4 ve 5 inci maddelerinin gerektirdiği uyarı ve tahrik sistemini tam olarak açıklar. Belge paketi onay kuruluşu tarafından tanımlanır ve tarih verilir, onay kuruluşu tarafından onayın verilmesi sonrasında en az 10 yıl saklanır. İmalatçının talebi üzerine, onay kuruluşu yeni araç tipleri için önce bir AES değerlendirmesi gerçekleştirir. Belirtilen durumda, imalatçı, tip onay sürecinin başlamasından 2 ila 12 ay önce onay kuruluşuna taslak AES belge paketini temin eder. Onay kuruluşu imalatçı tarafından temin edilen taslak AES belge paketine dayanarak ön değerlendirmeyi yapar. Onay kuruluşu Ek VI ilave 2'de belirtilen metodoloji uyarınca ön değerlendirmeyi yapar. Onay kuruluşu istisnai ve usulüne uygun şekilde gerekçesi olan durumlarda belirtilen metodolojiden sapabilir. Yeni bir araç tipine ilişkin ön AES değerlendirmesi 18 ay süresince tip onayının amaçları doğrultusunda geçerli kalır. Belirtilen dönem, imalatçının ön AES değerlendirmesini değiştirebilecek piyasaya sürülen yeni herhangi bir teknolojinin mevcut olmadığını onay kuruluşunun teyit etmesi halinde, ilâve 12 ay uzatılır.

Onay kuruluşu tarafından kabul edilemez olduğu varsayılan AES listesi Forum tarafından yıllık olarak derlenir ve kamunun kullanımına sunulur. Belge paketi aşağıdaki kısımlardan oluşur:

a) Ek I'in 8 inci maddesinde belirtilen bilgi seti.

b) Onay kuruluşunun AES'in düzgün kullanımını değerlendirmelerini sağlamak amacıyla Ek I ilave 11'de belirtilen AES belge paketi.

(4) Üçüncü fıkrada atıfta bulunulan bilgilere ek olarak, imalatçı aşağıdaki bilgileri de sunar.

a) Pozitif ateşlemeli motorlarla ilgili olarak, imalatçının toplam ateşleme sayısına kıyasla asgari tekleme yüzdeliğine ilişkin beyanı. İlgili tekleme yüzdeliğinin Ek III'te belirtildiği şekilde emisyon deneyinin başlangıcından beri mevcut olması halinde emisyonların Ek X'da belirtilen limitlerin üzerine çıkmasına veya egzoz katalizörü veya katalizörlerinin aşırı ısınarak düzeltilmesi imkansız hasara neden olma öncesi tekleme yüzdesidir.

b) İmalatçı tarafından onaylı bir program veya kalibrasyon kullanarak tesisin güncellenmesi dahil olmak üzere, emisyon kontrol bilgisayarının/bilgisayarlarının kurcalanmasını ve modifiye edilmesini engellemek üzere alınan önlemlerin açıklaması.

c) Ek X'un 5 inci maddesinde belirtilen şartlara uygun olarak OBD sisteminin belgelenmesi.

ç) **(Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾**

d) Çevrim Dışı Emisyonların Ek VI'sının 9 uncu maddesinin ve bu Tebliğin 23 üncü maddesinin şartlarına uygunluğuna ilişkin beyan.

e) OBD kullanım sırasındaki performansın Ek X ilave 6'nın şartlarına uygunluğuna ilişkin beyan.

f) **(Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾**

g) Ek II'nin 2.4 maddesi uyarınca kullanım sırasındaki deneye ilişkin başlangıçtaki plan.

ğ) Uygun olduğu durumlarda, onay verilmesini ve bozulma faktörlerinin belirlenmesini sağlayan ilgili verilerle diğer tip onaylarının kopyaları.

h) **(Ek:RG-14/8/2014-29088)** Uygun olduğu durumlarda, ayrı bir teknik ünite olarak tip onayı alınan motorun doğru şekilde montajı için gerekli dokümantasyon paketleri.

(5) İmalatçı, tip onayı deneylerinden sorumlu teknik servise herhangi bir motoru veya uygun olduğu durumlarda onaylanacak tipi temsil eden bir ana motoru sunar.

(6) Herhangi bir sistemin, aksamın veya ayrı teknik ünitenin markasında, tip onayından sonra gerçekleştirilen değişiklikler; orijinal özellikler veya teknik parametreler motorun işlevselliği veya

kirlilik kontrol sistemi etkilenecek şekilde değiştirilmediği müddetçe, tip onayını kendiliğinden geçersiz hale getirmez.

Ayrı teknik ünite olarak herhangi bir motor sisteminin veya motor ailesinin emisyonlar ile ilgili AB tip onayına ilişkin idari hükümler (Değişik başlık:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

MADDE 15 – (Değişik:RG-14/8/2014-29088)

(1) (Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ Tüm ilgili şartlar karşılandığında, onay kuruluşu bir motor sistemi veya motor ailesine ayrı teknik ünite AB tip onayı ve 19/4/2020 tarihli ve 31104 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)’in 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kabul edilen uygulama mevzuatında belirtilen numaralama sistemine uygun olarak bir tip onayı numarası verir. İlgili uygulama mevzuatının hükümleri saklı kalmak kaydıyla, tip onayı numarasının üçüncü bölümü Ek I’in İlave 9’una uygun olarak düzenlenir. Onay kuruluşu aynı numarayı başka bir motor tipine veremez.

a) Yukarıdaki paragrafta belirtilen prosedüre alternatif olarak, onay kuruluşu, bir motor sisteminin ya da motor ailesinin ayrı teknik ünite AB tip onayını aşağıda yer alan şartların hepsi sağlandığı takdirde verir:

1) AB tip onayı için başvurulduğunda, 49 sayılı BM/AEK Regülasyonu çerçevesinde ayrı bir teknik ünite olarak motor sisteminin ya da motor ailesinin tip onayı hali hazırda verilmiş durumdadır.

2) 13 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen geçiş döneminde Ek X’un 6.2 maddesinde belirtilen şartlar karşılanmaktadır.

3) Ek VII’nin 3.1 maddesinde, Ek X’un 2.1 ve 6.1 inci maddelerinde, Ek XIII’ün 2, 4.1, 5.1, 7.1, 8.1 ve 10 uncu maddelerinde ve Ek XIII’ün İlave 6’sındaki 1 inci maddede belirtilen tüm diğer istisnalar geçerlidir.

(2) Onay kuruluşu bu maddedeki birinci fıkra çerçevesinde AT tip onayı verirken, Ek I İlave 5’te belirtilen modeli kullanarak bir AT tip onayı belgesi düzenler.

Onaylı bir motor sistemine sahip herhangi bir aracın emisyonlara ilişkin AB tip onayı başvurusu (Değişik başlık:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

MADDE 16 – (1) (Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ İmalatçı, onaylı bir motor sistemine sahip herhangi bir aracın emisyonlara ilişkin AB tip onayı başvurusunu onay kuruluşuna yapar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen başvuru Ek I İlave 4 Bölüm 2’de belirtilen bilgi dokümanı örneğine uygun olarak hazırlanır. Bu başvuruda, 15 inci madde uyarınca verilmiş olan ayrı bir teknik ünite olarak motor sisteminin veya motor ailesinin AT tip onayı belgesinin kopyası da bulunur.

(3) İmalatçı, araç üzerinde yer alan ve Ek XIII uyarınca gereken uyarı ve ikna sisteminin unsurlarını eksiksiz şekilde açıklayan bir belge paketi sunar. Bu belge paketi 14 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca sağlanır.

(4) Üçüncü fıkrada atıfta bulunulan bilgilere ek olarak, imalatçı aşağıdaki bilgileri de sunar:

a) İmalatçı tarafından onaylı bir program veya kalibrasyon kullanarak güncellenmesi imkanları dahil olmak üzere, bu Tebliğ kapsamındaki araç kontrol ünitelerinin kurcalanmasını ve modifiye edilmesini engellemek üzere alınan önlemlerin açıklaması.

b) Ek X’daki 5 inci madde şartları uyarınca araç üzerindeki OBD aksamının açıklaması.

c) (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

ç) (Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

d) Uygun olduğu durumlarda, kapsam genişletmesini sağlayan ilgili verilerle diğer tip onaylarının kopyaları.

(5) Herhangi bir sistemin, aksamın veya ayrı teknik ünitenin markasında, tip onayından sonra gerçekleştirilen değişiklikler; orijinal özellikler veya teknik parametreler motorun işlevselliği veya kirlilik kontrol sistemi etkilenecek şekilde değiştirilmediği müddetçe, tip onayını kendiliğinden geçersiz hale getirmez.

Onaylı bir motor sistemine sahip bir aracın emisyonlar ile ilgili AB tip onayına ilişkin idari hükümler (Değişik başlık:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

MADDE 17 – (Değişik:RG-14/8/2014-29088)

(1) **(Değişik:RG-15/10/2021-31629)**⁽²⁾ Tüm ilgili şartlar karşılandığında, onay kuruluşu onaylı bir motor sistemine sahip bir araç için emisyonlara ilişkin bir AB tip onayı ve AB/2018/858 Yönetmeliğinin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kabul edilen uygulama mevzuatında belirtilen numaralama sistemine uygun olarak bir tip onayı numarası verir. İlgili uygulama mevzuatının hükümleri saklı kalmak kaydıyla, tip onayı numarasının üçüncü bölümü Ek I'in ilave 9'una uygun olarak düzenlenir. Onay kuruluşu aynı numarayı başka bir araç tipine veremez.

a) Yukarıdaki paragrafta belirtilen prosedüre alternatif olarak, onay kuruluşu, onaylı bir motor sistemine sahip bir aracın emisyonlara ilişkin bir AB tip onayını aşağıdaki şartların hepsi sağlandığı takdirde verir.

1) AB tip onayı için başvurulduğunda, 49 sayılı BM/AEK Regülasyonu çerçevesinde onaylı bir motor sisteminin tip onayı hali hazırda verilmiş durumdadır.

2) 13 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen geçiş döneminde Ek X'un 6.2 maddesinde belirtilen şartlar karşılanmaktadır.

3) Ek VII'nin 3.1 maddesinde, Ek X'un 2.1 ve 6.1 inci maddelerinde, Ek XIII'ün 2, 4.1, 5.1, 7.1, 8.1 ve 10 uncu maddelerinde ve Ek XIII'ün ilave 6'sındaki 1 inci maddede belirtilen tüm diğer istisnalar geçerlidir.

(2) Onay kuruluşu bu maddedeki birinci fıkra çerçevesinde AT tip onayı verirken, Ek I ilave 6'da belirtilen modeli kullanarak bir AT tip onayı belgesi düzenler.

Herhangi bir aracın emisyonlara ilişkin AB tip onayı başvurusu (Değişik başlık:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

MADDE 18 – (1) (Değişik:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾ İmalatçı, herhangi bir aracın emisyonlara ilişkin AT tip onayı başvurusunu, onay kuruluşuna yapar.

(2) Birinci fıkra da atıfta bulunulan başvuru Ek I ilave 4'te belirtilen bilgi belgesi örneğine uygun şekilde hazırlanır. Buna ilişkin olarak aynı ilavenin 1 inci bölümü ve 2 nci bölümü geçerlidir.

(3) İmalatçı, emisyonları etkileyen tüm tasarım unsurlarını, motor sisteminin emisyon kontrol stratejisini, motor sisteminin gerek doğrudan gerekse dolaylı olarak, emisyonlar üzerinde etkisi olan çıktı değişkenlerini kontrol ettiği araçları ve Ek XIII'ün gerektirdiği uyarı ve ikna sistemini eksiksiz şekilde açıklayan bir belge paketi sunar. Bu belge paketi 14 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca sağlanır.

(4) Üçüncü fıkra da atıfta bulunulan bilgilere ek olarak, imalatçı 14 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (a) bendi ile (g) bendinin ve 16 ncı maddenin dördüncü fıkrasının (a) bendi ile (d) bendinin gerektirdiği bilgileri de sunar.

(5) İmalatçı, tip onayı deneylerinden sorumlu teknik servise onaylanacak tipi temsil eden bir motoru sunar.

(6) Herhangi bir sistemin, aksamın veya ayrı teknik ünitenin markasında, tip onayından sonra gerçekleştirilen değişiklikler; orijinal özellikler veya teknik parametreler motorun işlevselliği veya kirlilik kontrol sistemi etkilenecek şekilde değiştirilmediği müddetçe, tip onayını kendiliğinden geçersiz hale getirmez.

Herhangi bir aracın emisyonlar ile ilgili AB tip onayına ilişkin idari hükümler (Değişik başlık:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

MADDE 19 –(Değişik:RG-14/8/2014-29088)

(1) **(Değişik:RG-15/10/2021-31629)**⁽²⁾ Tüm ilgili şartlar karşılandığında, onay kuruluşu herhangi bir araç için emisyonlara ilişkin AB tip onayı ve AB/2018/858 Yönetmeliğinin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kabul edilen uygulama mevzuatında belirtilen numaralama sistemine uygun olarak bir tip onayı numarası verir. İlgili uygulama mevzuatının hükümleri saklı kalmak kaydıyla, tip onayı numarasının üçüncü bölümü Ek I'in ilave 9'una uygun olarak düzenlenir. Onay kuruluşu aynı numarayı başka bir araç tipine veremez.

a) Yukarıdaki paragrafta belirtilen prosedüre bir alternatif olarak, onay kuruluşu bir aracın emisyonlara ilişkin AB tip onayını aşağıdaki şartların hepsi sağlandığı takdirde verir.

1) AB tip onayı için başvurulduğunda, 49 sayılı BM/AEK Regülasyonu çerçevesinde bir aracın tip onayı hali hazırda verilmiş durumdadır.

2) 13 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen geçiş döneminde Ek X'un 6.2 maddesinde belirtilen şartlar karşılanmaktadır.

3) Ek VII'nin 3.1 maddesinde, Ek X'un 2.1 ve 6.1 inci maddelerinde, Ek XIII'ün 2, 4.1, 5.1, 7.1, 8.1 ve 10 uncu maddelerinde ve Ek XIII'ün İlave 6'sındaki 1 inci maddede belirtilen tüm diğer istisnalar geçerlidir.

(2) Onay kuruluşu bu maddedeki birinci fıkra çerçevesinde AT tip onayı verirken, Ek I İlave 7'de belirtilen modeli kullanarak bir AT tip onayı belgesi düzenler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üretimin Uygunluğu, Kullanım Sırasındaki Uygunluk ve Düzeltici Önlemler

Üretimin uygunluğu

MADDE 20 – (1) Üretimin uygunluğunu sağlamak için, 2007/46/AT Yönetmeliğinin 12 nci maddesinin hükümlerine uygun olarak tedbirler alınır.

(2) Üretimin uygunluğu, bu Tebliğin ekinde yer alan Ek I İlave 5, İlave 6 ve İlave 7'de belirtilen tip onayı belgesindeki açıklama esasına göre kontrol edilir.

(3) Üretimin uygunluğu, bu Tebliğin ekinde yer alan Ek I'in madde 7'sinde belirtilen özel koşullar ve aynı ekteki İlave 1, İlave 2 ve İlave 3'te açıklanan ilgili istatistik yöntemleri uyarınca değerlendirilir.

Kullanım sırasındaki uygunluk

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ veya 2005/55/AT Yönetmeliği kapsamında tip onayı verilmiş olan araçların veya motor sistemlerinin kullanım sırasındaki uygunluğunu sağlamaya yönelik önlemler, 2007/46/AT Yönetmeliğinin 12 nci maddesi uyarınca ve bu Tebliğ kapsamında tip onayı verilmiş araçlar veya motor sistemleri söz konusuysa bu Tebliğdeki Ek II'nin şartlarına ve 2005/55/AT Yönetmeliği kapsamında tip onayı verilmiş araçlar veya motor sistemleri söz konusuysa bu Tebliğdeki Ek XII'nin şartlarına uygun olarak alınır.

(2) İmalatçı tarafından alınan teknik önlemler, aracın normal ömrü süresince ve normal kullanım koşulları altında egzoz borusu emisyonlarının etkin bir şekilde kısıtlanmasını sağlayacak önlemlerdir. Bu Tebliğin hükümlerine uyulup uyulmadığı, bu Tebliğdeki Ek II'de belirtilen normal kullanım koşulları altında herhangi bir araca monte edilmiş bir motor sisteminin normal faydalı ömrü boyunca kontrol edilir.

(3) İmalatçı, kullanım sırasındaki deneylerin sonuçlarını, tip onayı aşamasında sunulan ilk plana uygun şekilde orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşuna bildirir. İlk plana kıyasla yaşanan tüm sapmalar, onay kuruluşu açısından tatminkâr bir şekilde gerekçelendirilir.

(4) Orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşunun, Ek II'deki 10 uncu madde uyarınca imalatçının raporlarından tatmin olmaması halinde veya kullanım sırasındaki uygunluğun yetersizliğine ilişkin kanıt bulunduğunu bildirmesi halinde, onay kuruluşu imalatçıdan teyit amaçlı bir deney gerçekleştirmesini talep edebilir. Onay kuruluşu imalatçı tarafından temin edilen teyit amaçlı deney raporunu inceler.

(5) Orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşunun, Ek II'de belirtilen kriterlere uygun olarak veya herhangi bir Üye Ülke veya Türkiye tarafından gerçekleştirilen kullanım sırasındaki deneye dayalı olarak kullanım sırasındaki deneylerin veya teyit amaçlı deneylerin sonuçlarından tatmin olmaması halinde, onay kuruluşu, imalatçıdan Ek II'nin 9 uncu maddesi ve bu Tebliğin 22 nci maddesi uyarınca uygunsuzluğu giderecek düzeltici önlemleri içeren bir plan sunmasını talep eder.

(6) Tüm Üye Ülkeler veya Türkiye, Ek II'de belirtilen kullanım sırasındaki uygunluk deney prosedürüne dayalı olarak kendi izleme deneyini gerçekleştirebilir ve bildirebilir. Tedarik, bakıma ve imalatçının faaliyetlere katılımına ilişkin bilgiler kaydedilir. Herhangi bir onay kuruluşunun talebi üzerine, orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşu Ek II'de belirtilen prosedüre uygun şekilde deneylerin gerçekleştirilmesine imkan vermek üzere tip onayına ilişkin gerekli bilgileri sağlar.

(7) Herhangi bir Üye Ülkenin, herhangi bir motor veya araç tipinin bu madde ve Ek II'nin yürürlükteki şartlarına uygun olmadığını ortaya koyması halinde, ilgili Ülke kendi onay kuruluşu vasıtasıyla gecikmeksizin 2007/46/AT Yönetmeliğinin 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının şartları uyarınca orijinal tip onayını vermiş olan kuruma bildirimde bulunur. Bu bildirim müteakiben ve

2007/46/AT Yönetmeliğinin 30 uncu maddesinin altıncı fıkrası hükmüne tabi olmak üzere, Üye Ülkenin veya Türkiye'nin orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşu, herhangi bir motor veya araç tipinin bu hükümlerin şartlarını karşılayamadığına ilişkin olarak imalatçıyı derhal bilgilendirir.

(8) Yedinci fıkra da atıfta bulunulan bildirim müteakiben ve önceki kullanım sırasındaki uygunluk deneylerinin olumlu sonuç verdiği durumlarda, orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşu, imalatçıdan uygun olmayan aracı bildiren Üye Ülkenin veya Türkiye'nin uzmanlarına danıştıktan sonra ilave teyit amaçlı deneyler gerçekleştirmesini isteyebilir. Bu tür deney verilerinin mevcut olmaması halinde, imalatçı yedinci fıkra da atıfta bulunulan bildirimin alınmasından sonraki 60 iş günü içerisinde 22 nci madde uyarınca orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşuna düzeltici eylemleri içeren bir plan sunar veya motor veya araç tipinin şartları karşılayıp karşılamadığını doğrulamak üzere eşdeğer bir araçla ilave kullanım sırasındaki uygunluk deneylerini gerçekleştirir. İmalatçının onay kuruluşunu tatmin edecek şekilde ilave deneylerin gerçekleştirilmesi için daha fazla zamana ihtiyaç olduğunu ispatlayabilmesi durumunda ek süre verilebilir.

(9) Uygunluk şartlarını karşılamayan motor veya araç tipini yedinci fıkra uyarınca bildiren Üye Ülkenin veya Türkiye'nin uzmanları, sekizinci fıkra da atıfta bulunulan ilave kullanım sırasındaki uygunluk deneylerine tanıklık etmeye davet edilir. Ayrıca deneylerin sonuçları ilgili Üye Ülkeye ve onay kuruluşlarına bildirilir. Bu kullanım sırasındaki uygunluk deneylerinin veya teyit amaçlı deneylerin motor veya araç tipinin uygunsuzluğunu teyit etmesi halinde, onay kuruluşu imalatçının uygunsuzluğu düzeltecek düzeltici eylemleri içeren bir plan sunmasını ister. Düzeltici eylemler içeren plan, Ek II'deki 9 uncu maddesi ve bu Tebliğin 22 nci maddesi hükümlerine uygun olmalıdır. İlgili kullanım sırasındaki uygunluk deneylerinin veya teyit amaçlı deneylerin uygunluğu ispatlaması halinde, imalatçı orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşuna bir rapor sunar. Rapor, orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşu tarafından uygun olmayan araç tipini bildiren Üye Ülkeye ve onay kuruluşlarına sunulur. Rapor Ek II'deki 10 uncu madde uyarınca deney sonuçlarını içerir.

(10) Orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşu, motor veya araç tipinin ilgili şartlara uymadığını tespit etmiş olan Üye Ülkeyi, imalatçıyla yapılan görüşmelerin ve doğrulama deneylerinin gelişmelerinden ve sonuçlarından ve düzeltici önlemlerden haberdar eder.

Düzeltilici önlemler

MADDE 22 – (1) Onay kuruluşunun talebi üzerine ve 21 inci madde uyarınca kullanım sırasındaki deneyleri müteakiben, imalatçı onay kuruluşundan bildirim alınmasından itibaren en geç 60 iş günü içerisinde onay kuruluşuna düzeltici eylemleri içeren planı sunar. İmalatçının, onay kuruluşunu tatmin edecek şekilde düzeltici önlemler içeren bir planı sunmak üzere uygunsuzluğun sebebini araştırmak için daha fazla zamana ihtiyaç olduğunu ispatlayabilmesi durumunda ek süre verilebilir.

(2) Düzeltici önlemler aynı motor ailelerine veya OBD motor ailelerine ait olan kullanımdaki tüm motorlar için geçerli olacak ve bu önlemlerin kapsamı aynı kusurdan etkilenmesi muhtemel motor ailelerini veya OBD motor ailelerini kapsayacak şekilde genişletilir. Tip onayı belgelerinin tadil edilmesi ihtiyacı, imalatçı tarafından değerlendirilir ve sonuç onay kuruluşuna bildirilir.

(3) Onay kuruluşu, düzeltici eylemleri içeren plan ve planın uygulaması hakkında mutabakata varmak üzere imalatçıya danışır. Orijinal tip onayını vermiş olan onay kuruluşunun herhangi bir mutabakata varılamadığını tespit etmesi halinde, 2007/46/AT Yönetmeliğinin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında ve aynı maddenin beşinci fıkrasında belirtilen prosedür uygulanır.

(4) Onay kuruluşu, imalatçıdan düzeltici önlemleri içeren planı aldığı tarihten itibaren 30 iş günü içerisinde düzeltici önlemleri içeren planı onaylar veya reddeder. Onay kuruluşu, aynı süre içerisinde imalatçıyı ve tüm Üye Ülkeleri düzeltici önlemleri içeren planı onaylama veya reddetme kararına ilişkin olarak bilgilendirir.

(5) İmalatçı, düzeltici önlemleri içeren onaylı planın yürütülmesinden sorumludur.

(6) İmalatçı, geri çağrılan ve onarılan veya modifiye edilen her bir motor sisteminin veya aracın ve tamiri gerçekleştiren atölyenin kaydını tutar. Onay kuruluşunun, planın yürütülmesi esnasında ve tamamlanmasından sonra 5 yıl süreyle bu kayıtlara erişimi bulunur.

(7) Altıncı fıkra da atıfta bulunulan tüm tamir ve modifikasyon, imalatçı tarafından motorun veya aracın sahibine sağlanan bir belgeye kaydedilir.

Çevrim dışı emisyonların sınırlandırılmasına ilişkin şartlar

MADDE 23 – (1) İmalatçı, aracın normal ömrü süresince ve normal kullanım koşulları kapsamında egzoz borusu emisyonlarının etkin bir şekilde kısıtlanmasını sağlamak üzere bu Tebliğ ve (AT) 595/2009 Yönetmeliğinin 5 inci maddesi uyarınca tüm gerekli önlemleri alır. Bu önlemler aşağıdakileri dikkate alır:

- a) Performans şartları ve şaşırtma stratejilerinin yasaklanması dahil genel şartlar.
 - b) Aracın çalışmasının beklenebileceği ortam koşulları aralığında ve karşılaşılabilen çalışma koşulları aralığında egzoz emisyonlarını etkin bir şekilde sınırlandırma ihtiyaçları.
 - c) Tip onayı aşamasında çevrim dışı laboratuvar deneylerine ilişkin şartlar.
 - ç) Tip onayında PEMS gösteri deneyine ilişkin şartlar ve bu Tebliğde öngörüldüğü şekliyle çevrimdışı ve kullanım sırasındaki araç deneyine ilişkin tüm ilave şartlar.
 - d) İmalatçının çevrim dışı emisyonları sınırlayan şartlara uygunluğuna dair bir beyan sağlama şartı.
- (2) İmalatçı, Ek VI'da belirtilen ilgili deney prosedürlerinin yanı sıra özel şartları yerine getirir.
- (3) **(Mülga:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kirlilik Kontrol Cihazları ile İlgili İşlemler

Kirlilik kontrol cihazları

MADDE 24 – (1) İmalatçı, AT tip onaylı motor sistemlerine veya (AT) 595/2009 Yönetmeliği kapsamındaki araçlara uygun olması amaçlanan yedek kirlilik kontrol cihazlarının, AT tip onaylı olduğundan ve bu maddenin ve 4 üncü maddenin, 25 inci maddenin ve 26 ncı maddenin şartlarına uygun olduğundan emin olmalıdır. Katalitik konvertörler, NOx giderme cihazları ve partikül filtreleri bu Tebliğ kapsamında kirlilik kontrol cihazları olarak değerlendirilir.

(2) Ek I'in İlave 4'ünün 3.2.12 maddesi kapsamına giren tipteki ve ilgili tip onayının atıfta bulunduğu araca uygun olması amaçlanan orijinal yedek kirlilik kontrol cihazlarının Ek XI'in tüm hükümlerine uygun olması şart değildir; ancak bu cihazların Ek XI'in madde 2.1, 2.2 ve 2.3 şartlarına uyması zorunludur.

(3) İmalatçı orijinal kirlilik kontrol cihazında tanımlayıcı işaretlerin bulunduğundan emin olmalıdır.

(4) Üçüncü fıkrada atıfta bulunulan tanımlayıcı işaretler aşağıdakilerden oluşur.

- a) Aracın veya motorun imalatçısının adı veya ticari markası.
- b) Orijinal kirlilik kontrol cihazının Ek I'in İlave 4'ünün 3.2.12.2 maddesinde atıfta bulunulan şekilde kaydedilmiş markası ve tanımlayıcı parça numarası.

(5) **(Mülga:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)**

Ayrı bir teknik ünite olarak herhangi bir yedek kirlilik kontrol cihazı tipinin AT tip onayı başvurusu

MADDE 25 – (1) İmalatçı ayrı bir teknik ünite olarak herhangi bir yedek kirlilik kontrol cihazı tipinin AT tip onayı başvurusunu onay kuruluşuna yapar.

(2) Başvuru Ek XI İlave 1'de belirtilen bilgi belgesinin modeline uygun olarak hazırlanır.

(3) **(Mülga:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾**

(4) İmalatçı, tip onayı deneyinden sorumlu teknik servise aşağıdakileri sunar:

a) Yeni bir orijinal kirlilik kontrol cihazıyla donatılan, bu Tebliğ uyarınca tip onayı almış olan herhangi bir motor sistemi veya motor sistemleri.

b) Yedek kirlilik kontrol cihazı tipinin bir numunesi.

c) Bir OBD sistemiyle donatılmış bir araca monte edilmesi planlanan bir yedek kirlilik kontrol cihazı söz konusuysa yedek kirlilik kontrol cihazı tipinin bir ekstra numunesi.

(5) Dördüncü fıkranın (a) bendi kapsamında deney motorları başvuru sahibince seçilir ve onay kuruluşu da seçimler üzerinde mutabık kalır. Deney koşulları BM/AEK 49 Regülasyonunun **(Değişik ibare:RG-14/8/2014-29088) Ek 4'ünün** 6 ncı maddesinde belirtilen şartlara uygun olmalıdır. Deney motorları aşağıdaki şartlara uygun olmalıdır:

- a) Motorların emisyon kontrol sisteminde kusur bulunmamalıdır.
- b) Tüm arızalar veya aşırı derecede aşınmış emisyonla ilgili orijinal parçalar onarılır veya değiştirilir.
- c) Motorlar doğru şekilde ayarlanır ve emisyon deneyleri öncesinde imalatçının şartnamesine uygun konuma getirilir.
- (6) Dördüncü fıkranın (b) ve (c) bentleri kapsamında, numunenin üzerine açık şekilde ve silinemeyecek şekilde başvuru sahibinin ticari unvanı veya markası ve ticari adı yazılır.
- (7) Dördüncü fıkranın (c) bendi kapsamında, numune yeterli nitelikte bozulmuş bir aksam olmalıdır.

Ayrı bir teknik ünite olarak yedek kirlilik kontrol cihazının AT tip onayına ilişkin idari hükümler

MADDE 26 – (1) Tüm ilgili şartlar karşılandığında, onay kuruluşu ayrı teknik üniteler olarak yedek kirlilik kontrol cihazlarına ilişkin bir AT tip onayı ve 2007/46/AT Yönetmeliğinin Ek VII'sinde belirtilen numaralandırma sistemine uygun olarak bir tip onayı numarası verir. Onay kuruluşu aynı numarayı başka bir yedek kirlilik kontrol cihazı tipine veremez. Aynı tip onayı numarası ilgili yedek kirlilik kontrol cihazı tipinin bir dizi farklı araç veya motor tipinde kullanımını içerebilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında, onay kuruluşu Ek XI ilave 2'de belirtilen modele uygun şekilde bir AT tip onayı belgesi verir.

(3) İmalatçının onay kuruluşuna yedek kirlilik kontrol cihazının Ek I'in ilave 4'ünün 3.2.12.2 maddesinde atıfta bulunulan bir tipte olduğunu ispatlayabilmesi durumunda, tip onayının verilmesi Ek XI'in 4 üncü maddesinde belirtilen şartlara uygunluğun doğrulanmasına bağlı olmamalıdır.

Bazı tip onayları ve uygunluk belgeleri için geçiş hükümleri

MADDE 26/A – (Ek:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)

(1) Onay kuruluşu 1/1/2019 tarihinden itibaren, Ek II ilave I'de yer alan 4.2.2.2, 4.2.2.2.1, 4.2.2.2.2, 4.3.1.2, 4.3.1.2.1, 4.3.1.2.2 maddelerine göre test edilen yeni tip araçlara veya motorlara, bu maddelere uyulmaması durumunda, emisyonla ilişkin gerekçelerle AT tip onayı veya ulusal tip onayı düzenlemeyi reddeder.

(2) 1/1/2020 tarihinden itibaren, Ek II ilave I'de yer alan 4.2.2.2, 4.2.2.2.1, 4.2.2.2.2, 4.3.1.2, 4.3.1.2.1 ve 4.3.1.2.2 maddelerine uymayan tip onayı mevcut yeni üretilen araçların uygunluk belgeleri 2007/46/AT Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi kapsamında geçerli kabul edilmez ve 1/1/2020 tarihinden önce imal edilmiş bu kapsamdaki tam araçların 1/1/2021 tarihinden itibaren, tamamlanmış araçların ise 1/7/2021 tarihinden itibaren tescili yapılmaz, satılamaz ve hizmete giremez. Kullanımdaki araçların yedek motorları hariç olmak üzere, 1/1/2020 tarihinden itibaren onay kuruluşu Ek II'nin ilave 1'indeki 4.2.2.2, 4.2.2.2.1, 4.3.1.2 ve 4.3.1.2.1 maddelerinin şartlarına uymayan yeni motorların satışına ve kullanımına izin vermez.

(3) **(Ek:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾** 15/2/2022 tarihinden itibaren onay kuruluşu, emisyonlarla ilgili gerekçelere dayanarak, bu fıkranın yayımlandığı Tebliğ ile gelen gerekliliklere uymayan yeni araç tiplerine ya da yeni motor tiplerine AB tip onayı ya da ulusal tip onay vermeyi reddeder.

a) Yukarıdaki paragrafın istisnası olarak; yeni tip pozitif ateşlemeli motorlar, 1A tipi eş zamanlı iki yakıtlı motorlar ile 1B tipi eş zamanlı iki yakıtlı motorlar (eş zamanlı iki yakıt modunda) ve belirtilen motorlar ile donatılan araçlar, 1/1/2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, Ek II'nin 6.3 maddesi uyarınca partikül madde sayısına ilişkin azami müsaade edilen uygunluk çarpanına uyar. Ancak, 15/2/2022 tarihinden itibaren, parçacık sayısı iş penceresi uygunluk çarpanı ile CO₂ kütle penceresi uygunluk çarpanı izleme amaçları doğrultusunda tip onay belgesi üzerinde PEMS kanıt test sonuçlarında belirtilir.

(4) **(Ek:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾** 15/2/2022 tarihinden itibaren, bu fıkranın yayımlandığı Tebliğ ile gelen gerekliliklere uymayan tip onayı mevcut yeni üretilen araçların uygunluk belgeleri, AB/2018/858 Yönetmeliğinin 48 inci maddesi kapsamında geçerli kabul edilmez.

a) Yukarıdaki paragrafın istisnası olarak; 1/1/2024 tarihinden itibaren, onay kuruluşu bu fıkranın yayımlandığı Tebliğ ile gelen gerekliliklere ve Ek II'nin 6.3 maddesi uyarınca partikül madde sayısına ilişkin azami müsaade edilen uygunluk çarpanına uymayan pozitif ateşlemeli motorlar, 1A tipi eş zamanlı iki yakıtlı motorlar ve 1B tipi eş zamanlı iki yakıtlı motorlar (eş zamanlı iki yakıt modunda)

ile donatılmış tip onayı mevcut yeni üretilen araçlar söz konusu olduğu durumda, bu araçlar ile ilgili olarak düzenlenen uygunluk belgeleri AB/2018/858 Yönetmeliğinin 48 inci maddesi kapsamında geçerli kabul edilmez. Ancak, 15/2/2022 tarihinden itibaren, parçacık sayısı iş penceresi uygunluk çarpanı ile CO₂ kütlesi uygunluk çarpanı izleme amaçları doğrultusunda tip onay belgesi üzerinde PEMS kanıt test sonuçlarında belirtilir.

b) Kullanımdaki araçların motorlarının değiştirilmesi hariç, 15/2/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere emisyonlarla ilgili gerekçelere dayanarak, bu fıkranın yayımlandığı Tebliğ ile gelen gerekliliklere uymayan yeni motorların piyasaya arzına ve hizmete girmesine izin verilmez.

c) (b) bendinin istisnası olarak; kullanımdaki araçların motorlarının değiştirilmesi hariç, 1/1/2024 tarihinde itibaren geçerli olmak üzere, emisyonlarla ilgili gerekçelere dayanarak, bu fıkranın yayımlandığı Tebliğ ile gelen gerekliliklere uymayan yeni pozitif ateşlemeli motorların, yeni 1A tipi eş zamanlı iki yakıtlı motorların ve yeni 1B tipi eş zamanlı iki yakıtlı motorların (eş zamanlı iki yakıt modunda) piyasaya arzına ve hizmete girmesine izin verilmez.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 26/B – (Ek:RG-15/10/2021-31629)⁽²⁾

(1) Bu Tebliğ, ağır hizmet araçlarından çıkan emisyonlar (EURO VI) bakımından ve araç tamir ve bakım bilgilerine erişim konusunda motorlu araçların tip onayı hakkındaki (AB)2019/1939, (AB)2018/932, (AB)2016/1718, (AB)627/2014, (AB)136/2014, (AB)133/2014 ve (AB)64/2012 ile değiştirilen (AB)582/2011 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Regülasyonu dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulama

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Ek I'ın ilave 9'undaki Tablo 1'de belirtilen tarihlerden sonra AT tip onayı verilmeye başlanıncaya kadar (AT) 595/2009 Yönetmeliğine göre rapor düzenlemek üzere yetkilendirilmiş AB üyesi ülkelerin de teknik servisleri dahil olmak üzere teknik servisler tarafından düzenlenen raporlar kabul edilir.

(2) Bakanlığın "AT" başlığı taşımayacak olan ulusal tip onayı belgesi ile ilgili bilgileri Komisyona ve AB üyesi ülkelerin onay kuruluşlarına bildirme zorunluluğu yoktur.

(3) Avrupa Birliğinde uygulaması kabul edilene kadar AT tip onay belgesi yerine ülkemizde ulusal tip onay belgesi verilir.

(4) **(Ek:RG-14/8/2014-29088)** Avrupa Birliğinin (EU) 627/2014 sayılı teknik düzenlemesinin bu Tebliğ içerisinde uyumlaştırılması sonucu; bu fıkranın yayımlandığı tarihten önce Ek I ilave 9 Tablo 1'deki B satırına göre tip onayı almış sıkıştırma ateşlemeli motor ve bu motorlarla donatılmış araçların tip onayının geçerliliği, söz konusu tarihten sonrada devam eder.

(5) **(Ek:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)** Avrupa Birliğinin (EU) 2016/1718 sayılı düzenlemesi uyumlaştırılarak bu Tebliğin Ek II'sinde yapılan değişiklikler bu fıkranın yayımı tarihinden sonra yeni araç tipleri için uygulanır.

(6) **(Ek:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)** Avrupa Birliğinin (EU) 2016/1718 sayılı düzenlemesi uyumlaştırılarak bu Tebliğin Ek II'sine eklenen 2.2.1 maddesi bu fıkranın yayımı tarihinden sonra yeni ve mevcut araç tipleri için uygulanır.

(7) **(Ek:RG-30/12/2017-30286 Mükerrer)** Ek I ilave 9'daki emisyon uygulama tarihleri ile bu Tebliğin diğer hükümleri arasında ihtilaf olması halinde, Ek I ilave 9'daki tarihler geçerlidir ve uygulanır. Ayrıca, Tebliğdeki teknik hükümlerde herhangi bir anlaşmazlık veya yanlışlık olması durumunda, bu Tebliğin esas aldığı (EU) 582/2011 sayılı teknik düzenlemenin değişiklikleri dâhil orijinal metni esas alınır ve geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Tebliğin;

a) 21 inci maddesinde belirtilen kullanım sırasındaki uygunluk, ülkemizde AT tip onayı verilmeye başlanınca,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

(1) a) Bu Tebliğin Eklerinde değişiklik yapan 14/8/2014 tarihli ve 29088 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro VI) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı İle İlgili Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğde (Sgm-2013/5) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: SGM-2014/25)”in eklerini görmek için ilgili Resmî Gazete’ ye bakınız.

b) Bu Tebliğin Eklerinde değişiklik yapan 22/10/2016 tarihli ve 29865 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro VI) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı İle İlgili Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğde (Sgm-2013/5) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: SGM-2016/34)”in eklerini görmek için ilgili Resmî Gazete’ ye bakınız.

c) Bu Tebliğin Eklerinde değişiklik yapan 30/12/2017 tarihli ve 30286 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro VI) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı İle İlgili Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğde (Sgm-2013/5) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: SGM-2017/32)”in eklerini görmek için ilgili Resmî Gazete’ ye bakınız.

ç) Bu Tebliğin Eklerinde değişiklik yapan 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro VI) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı İle İlgili Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: Sgm-2013/5)’De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: SGM-2019/17)” in eklerini görmek için ilgili Resmî Gazete’ ye bakınız.

d) Bu Tebliğin Eklerinde değişiklik yapan 15/10/2021 tarihli ve 31629 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro VI) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı İle İlgili Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: Sgm-2013/5)’De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: SGM-2021/22)”in eklerini görmek için ilgili Resmî Gazete’ ye bakınız.

e) Bu Tebliğin Eklerinde değişiklik yapan 31/12/2024 tarihli ve 32769 (5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro VI) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı İle İlgili Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: Sgm-2013/5)’De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: SGM-2024/2)”in eklerini görmek için ilgili Resmî Gazete’ ye bakınız.

(2) Bu değişiklik 15/2/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

Ekleri için tıklayınız.

	Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	10/1/2014	28878
	Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	14/8/2014	29088

2.	22/10/2016	29865
3.	30/12/2016	29934
4.	30/12/2017	30286 Mükerrer
5.	31/12/2019	30995
6.	15/10/2021	31629
7.	31/12/2024	32769 (5. Mükerrer)